

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, fűt 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 6 „ Nviltér sora . . . 20 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Közíratokat vissza nem küldünk.

Olvasóinkhoz.

Bizalommal fordulunk a t. olvasóközönséghez, hogy a július-októberi évnegyedre előfizetését megújítani s lapunkat ismerősei, barátai körében jóakarattal terjeszteni sziveskedjék.

Az „Aradi Közlöny” beváltja ígéretének minden betűjét. Marad továbbra is, a mi volt: a szabadelvűség kitartó, elvhiharczósa, az igazság és szókimondás tántoríthatlan hive, Aradmegye, Aradváros és a környék intelligens közönsége érdekeinek felkarolója, az eseményeknek, miket a politikai és társadalmi élet felvet, hű tükre nap-nap mellett.

Vállvetett munkássággal, semmi áldozatot nem kimélve igyekszünk odahatni, hogy az „Aradi Közlöny” minden tekintetben kielégítse az olvasóközönség fejlettebb igényeit.

Az új évnegyed elején a francia irónök gárdája legkiválóbb tagjának tollából egy szellemtől sziporkázó, meglepő fordulatokban és bájos ötletekben gazdag

új regény

kölését kezdjük meg.

Az „Aradi Közlöny” vezéreziklirói közé számítja helyi munkatársain kívül az ország legnevesebb publicistáit és elsőrendű politikai kapacitáit. Távirati rovatunk az összes helyi lapokéi közt a leggazdagabb. Helyi rovataink élénkek, elevenek s a társadalom minden rétegének említésre érdemes mozgalmát felölelik.

Kérjük az előfizetéseket mielőbb megújítani, hogy a lap expedíciójában ne álljon be akadály.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhöz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr. vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetései és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság”) küldendők, ugyazinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványozásokat egy hétiig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Gabonatermésünk és a külföld.*

Arad, junius 22.

Magyarországnak nincs ma aktuálisabb kérdése annál, vajon termésünk milyen lesz és mily reménnyel nézhetünk a gabonaárak elé, a melyek a külföld és a többi világrészek gabonatermése által vannak és lesznek rendszerint megállapítva.

Amerika és a gabonatermő és importáló világrészek terméseiről természetesen

* Lapunk munkatársa európai körutjáról visszatérve, közvetlen tapasztalatok alapján írja e rendkívül tanulmányos és aktualis sorokat. Szerk.

soha nem bírhatunk tiszta képpel, amint bizonyos kételkedéssel kell fogadnunk még a belünk közvetlen szomszédos Oroszország terméséről szóló híreket is, épen ezért minden következtetés a gabonaárak fejlődésére nézve csak akkor és csak annyiban helyes, amennyiben azokat Közép-Európa államai szokták — tehát csak részben — befolyásolni.

E tekintetben pedig biztos alappal bírhatunk, ha Közép-Európa, Francia és Angolország, valamint a szomszédos balkánfélszigeti kis államok termési viszonyait és kilátásait ismerjük.

Ez irányban pedig már vannak ismereteink.

Oláhország buza termése gyenge közép és a kukocicza vetés is igen rossz áll.

Olaszországban a középtermés alig lesz elérhető. Spanyolország, Hollandia és Belgium türethető középtermésre számít.

Ez országok állanak még legjobban.

Angolország és Németország nagy része — a déli részeket kivéve — seholsem nyújt reményt csak gyöngye közép termésre is, a hőség és a már hónapok óta fennálló esőhiány minden vetést lerontott.

De seholsem oly szomorua a kilátások mint Franciaországban különösen annak északi és keleti részeiben.

Le van perzselve itt minden, a búzában sétálni lehet, anélkül hogy egy két szárat letaposson az ember; a magasság alig több egy jó arasznál és a kalász kicsi. Még szalma is nagyon kevés lesz, annál kevesebb a magva.

Fáj a szemnek, mely a nagy területeken végig néz és az tönkre tett, megnyomorított vetést látja.

S amilyen a gabonavetés olyan vagy talán még rosszab a legelő s kaszáló és még kilátás sincs, hogy takarmány most már csak közepes mennyiségben is teremhessen.

Gabona és takarmány hiány az ma, ami Franciaországot foglalkoztatja, és pedig annyira, hogy a parlament egyik francia képviselő indítványára sürgősnek mondta ki azt, hogy a kormány tárgyalja e rendkívül nehéz év termési viszonyait, terjeszse ki gondját Franciaország állattermelésére és a népre, mert a takarmány hiány végveszélylyel fenyegeti Franciaország állattermelését. Felhivatott a kormány, hogy a vámot az importált szalma és szénára teljesen szüntesse be, a gabonára, különösen árpára és zabra azt felére szállítsa le, a nép tönkre menetelésének meggátlása miatt pedig vásárolja meg Franciaország állatállományának egy nagy részét, amelylyel az amerikai huskónservek helyett élmezze a

hadsereget, mert ha ez nem történnék meg, árpa, zab és takarmány hiányában az állatállomány elpusztul. A vám tekintetében azonnal határozat is hozatott az indítvány értelmében és a többire pedig a kormány sürgős intézkedésekre utasított.

Ilyen rendkívüli viszonyokat teremtett az ez évi eső hiány. Hasábokat lehetne irni az ottani szomorú termési viszonyokról és a kép, melyet a szemlélő magának szerez, annál sötétebb és elszomorítóbb, mivel alig távozik az ember Franciaországból kelet felé, azonnal, mintha más világrészbe térne, megváltozik a sötét kép és a sivár kilátást az elnyomorított gabonát buja vetés, szép zöld legelők váltják fel. Baden, Würtenberg, Bajorország — tehát Délnémetország — és Ausztria egymásután szép kilátást nyújtanak és jól esik a szemnek a buja vetéseken megpihenni az előbbi szomorú kép után.

S ha elmondottakból következtetést akarunk most már vonni, a mi előreláthatólag jó középtermésünkre és a gabonaárakra nézve, csak egy lehet az, hogy t. i. a mai gabonaárak emelkedni fognak és míg a többi világrészek importja sem lesz képes a folyton emelkedő árakat lenyomni, legfeljebb korlátozni.

Hogy ez a hitünk nem képzelt dolog és következtetésünk reális, igazolja az a körülmény is, hogy London, Páris és a többi nagy városok tőzsdéin a gabonaárak habár lassan, de állandóan emelkednek.

Ha tehát hazánkban az aratás ideje bajok nélkül elmulik, a termelők elég szép árakat számíthatnak és az idejé egyike lehet jobb éveinknek. Adja is Isten!

Ss.

Belföld.

A miniszterelnök Bécsben.

Wekerle Sándor miniszterelnök, mi-ként a „B. C.” Bécsből jelenti tegnap délelőtt több látogatást tett. Délután egy órakor ő fel-sége a király hosszabb magánkihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, a ki délután Budapestre visszautazott. A valutaszabályozás végleges keresztülvitelére nézve teendő további lépések iránt Wekerle miniszterelnök és Steinbach dr. osztrák pénzügyminiszter közt folyt tárgyalások az összes elvi jelentőségű részleteik tekintetében befejeztetnek tekinthetők. Az ősszel a két törvényhozás elé terjesztendő törvényjavaslatokat most már végleg szövegezni fogják. A telett semmi kétség sincs, hogy az osztrák-magyar bank főtanácsá a kormányok azon javaslatát, hogy a bank birtokában levő ezüst-készlet egy része átvétessék, illetőleg arany helyezettessék letétbe a banknál, el fogja fogadni, mert a bankra ez által minden rizikó nélkül nagy előny hárul.

Eötvössék Kossuthnál,

Eötvös Károlyt, Károlyi Kábor grófot és Nagy Gyulát Kossuth Lajos a legnagyobb szívesseggel fogadta, miről a nevezettek elvtársaikat sürgönyileg értesítették s egyszersmind tudatják, hogy a legjobb eredménynyel térnek vissza pén teken délelőtt.

Arad vízvezetéke.

— Nagybizottsági ülés. —

Aradváros vízvezetési és csatornázási nagybizottsága tegnap délután ülésezett. Tárgyalás alá került az albizottság jelentése, s a Knuth-féle terv.

Az ülésen Salacz Gyula polgármester elnöklété alatt jelen voltak: Parecz István tanácsnok, Bodányi Ödön, Schusztér Illés dr, Steiner Jakab, Schöpfkesz Ede, Tarjányi Vilmos, Fényes Dezső, Bing Vilmos, Pollák Gyula dr, Schusztér Henrik dr, Pekár Károly, Barabás Béla dr, Blaskovich Antal, Domonkos Lajos, Nesnera Aladár, Bonts Döme, Posgay Lajos dr, Müller Károly, Tedeschi Viktor.

Salacz Gyula polgármester előadja az eddigi tárgyalások eredményét, s jelenti, hogy a Knuth-féle ajánlat már későn érkezett, melyet nem tartana tárgyalhatónak akkor, midőn a bizottság már egy másik czéggel az alkudozások végén áll. Ő azonban mégis kiadta az ajánlatot, az albizottságnak, mely azt le is tárgyalta. Jelenti, hogy időközben még a budapesti első a tőzeg és műtrágya részvénytársaság is adott be egy ajánlatot az ürülekét czélszerű eltávolítása tárgyában.

Parecz István előadja a Knuth-féle tervre vonatkozólag az albizottság nézetét. A tervezetet lapunk egész terjedelmében közölte. A bizottság az ejectorokra nézve Knuthhoz személyesen intézett kérdést, ki azonban minden bővebb felvilágosítást megtagadott, miután arra ő szabadalmat kíván nyerni. Az ejectorok együttesen működve dobnák vissza a folyadékokat. Ezt a bizottság közegészségügyi szempontból, hiányosnak találta, mert a városnak főbb pontjain emésztőgödreink volnának, mik nagy mértékben rontanak a levegőt. Az ejectorok tisztítása pedig amellettt hogy igen költséges volna, felette sok kellemetlenséggel járna. A Knuth-féle ajánlattal szemben a városnak kiserleltetnie kellene, mely sajnos fordulatot is vehetne. A rendszer maga nagyban hasonlít a Shone rendszeréhez, sőt mondhatni, hogy azzal csak-

nem azonos. Ezzel egyben ki van téve a város annak, hogy szabadalomsértést követvén el, összes csatorna hálózatait megsemmisítik. Eltekintve attól, hogy az angolok terve szabadalommal bír, s a pénzbeli különbségektől, a város nem hagyhatja figyelmen kívül a kezelési költségeket. Az angolok vezetékekének évi kezelési díja 10.000 frt, a Knuth-féle csatornáké pedig 25.000 frt. Beláthatni tehát, hogy az angolok ajánlata előnyösebb, s így az albizottság javaslata az, hogy a nagy bizottság térjen az ajánlat felett napirendre.

A vízvezetékre vonatkozólag; Knuth a temesvári hid mellett felállítandó kutakból óhajtja azt vízzel ellátni, mely ha baktreológiai szempontból nem is lesz megfelelő az egyéb igényeket bizcnyial ki fogja elégtelni. A vízdíjakat így állapította meg: hektoliterenként 15 kr, közczélokra negyven százalékkal olcsóbban.

A Meyer-féle ajánlat nem létező minimumaival szemben Knuth 15.000 hl. napi fogyasztási minimumot óhajt kikötni. Az albizottság tehát ezt az ajánlatot is mellőzendőnek tartja, s nem mondhatná kiránatosnak, hogy ezért a Meyerrel folytatott tárgyalásokat megszakítsák.

Tedeschi Viktor ily egyszerűen nem kívánja mellőzni a Knuth-féle szisztémát, mert aggályra ad az okot, hogy két egyforma szisztéma 150 százalékos évi üzemeltetési költségkülönbséget mutat fel. Indítványozza, hogy az ajánlat küldessék fel a magyar mérnökegyületnek, vagy, Barcza Károlynak megvitatás végett mint a másik tervezet.

Virágh Lajos a Knuth-féle tervben magában azt, hogy a fekáliák egy helyre gyűjtessenek, helytelennek találja, s műszaki szempontból tárgyalhatatlannak. Hogy tárgyalják, tették azért, hogy az eszméket tisztázzák. Nem hiszi, hogy a mérnökegyület a Knuth-féle terv hibáit védené. Maga a terv is kezdetleges, s a tervező sincs vele tisztában. S miután a Knuth költségvetése zavaros, maga részéről azt hiszi, hogy a tárgyalásokba bocsajtkozni fölösleges. Ajánlja a bizottságnak — ha a kérdést eredményre óhajtja vezetni — hogy az albizottság javaslatát fogadja el, mert a Shone-féle terv egyszerűségénél is kezelési könnyűségénél fogva jelenleg a legjobb.

Barabás Béla dr azt hiszi, hogy első kérdés az: akarunk-e vízvezetékét, avagy sem? Szerény nézete az, hogy térjenek napirendre a Knuth-féle terv felett. Nincs oka Virágh főmérnök, és a város szakértőinek véleményében kételkedni, s ép ezért tette meg fenti indítványait.

Tedeschi Viktor nem akarja Barabás Béla szavait kétségbe vonni, de Knuth-féle

tervek felett egyszerűen napirendre térni nem tartja helyesnek.

Schusztér Henrik dr helyre akarja igazítani előtte szóló szavait. Hogy mily alantós tervvel uttal állanak szemben a Knuth-féle ajánlatot tekintve, mutatja az, hogy a két terv között mily nagy az árkülönbség, s a hozzávetőleges számítások létezése, mert azokat maga a tervező sem tudja véglegesen megállapítani. A bizottság határozott plágiummal áll szemben. Knuthnak fogalma sincs az ejectorok szerkezetéről. A tervek ugyanis felmennek a miniszteriumhoz, hol van elég szakértő...

Steiner Jakab: Hogyne, láttuk a gróf Nádasdy-háznál! (Derűtség)

Schusztér Henrik dr: kik azokat megvizsgálják.

Steiner Jakab szintén megbizik a városi szakértőkben, de feltételezi hogy a fővárosi, országos mérnök-egylet van oly fórum, mely a bizottságot teljesen megnyugtasson. Pártolja Tedeschi Viktor indítványát.

Salacz Gyula: a csatornázás és vízvezeték kapcsolatos kérdés. A bizottság tisztába lehet azzal, hogy a csatornázást tekintve egy teljesen ismeretlen tervvel áll szemben, a vízvezeték pedig kétségtelenül költségesebb. A mérnök-egylet csakis egy embernek adja ki véleményadás végett a tervet s így a város öthat szakértőjével szemben annak kellene hitelt adni. Ebbe ő bele nem bocsajtkozhatik, Ajánlja, az albizottság javaslatát elfogadásra.

Bonts Döme dr, nem tudja mi czélja lehet a halogatásnak. Két ajánlattal állunk szemben. Ezek egyike használatban levő szisztéma, a másik pedig egy megfoghatatlan képtelenség. Lehet, hogy a mérnökegyület megadja a kellő felvilágosítást s kedvezőleg nyilatkozik a Knuth-tervről de, bele fog e annak megszavazásába menni a bizottság, holott azt nem is látta üzemben sehol sem tudja alkalmazva, holott az még levégőben áll!?! — Ajánlja az albizottság javaslatát elfogadásra.

Bodányi Ödön azt mondja, hogy a mérnök-egylet sem fog felvilágosítást adni, mert az ajánlkozó — szabadalomra vágyva — nem árulja el (!) terveit.

Salacz polgármester felteszi a kérdést valljon elfogadják-e az albizottság javaslatát?

Ez elfogadattván a nagybizottság a Knuth-féle terv felett napirendre tért.

Ezután Parecz István előadja az első magyar tőzeg és műtrágya részvénytársaság javaslatát, mely azt mondja, hogy az ürülek szagtalanításra és fertőtlenítésre tőzegporral a legalkalmasabb. Az ürülek pedig a mezőgazdaságra nézve nem vesznek el, de trágyaként felhasználhatók. Ez azonban határozottan nem oly akceptálható ajánlat, mint azt a társaság akarja bizonyítani. A tőzegpor ugyanis csak az emberi ürüleket szag-

TÁRCZA

— Junius 23. —

A gazdaság.

— Irta: Georges Baume. —

I.

Az első őszi munkák megkezdésekor Jean Gabri szolgálatába fogadott egy a Cevennek vidékéről való tősgyökeres, ügyes falusi ifjút, Hubertet. A bérlő felesége már az előző tavasszal elhunyt, miután teljes odaadással teljesítette hitvesi kötelességét, s szorgalmasan iparkodott férje vagyonát gyarapítani. Férje húsz évig csuzos fájdalmakat szenvedett, nem csoda tehát, ha a munkát elhanyagolta, hogy amennyire lehet egészségét fenntarthassa.

Ez időben a gazdaságban csak a fiatal Hubert s az öreg egyetlen leánya Pálma foglalkoztak.

Egy novemberi délután az ősz gazda szomorúan ült szobájában s maga elé idézte a hajdani téli napokat, a vig reményekkel teli tavaszokat, a forró, munkás szerelemmel nyári hónapokat. Gondteli fejét tenyerébe hajtotta s remegéssel gondolt a holnapra, mely ki tudja, mit hoz számára? előrehaladt korára, földjeinek s leányának a szép fiatal Pálmának sorsára, A mikor neje halála jutott eszébe sürin hullottak összeaszott kezére könyei... Pálma belépett. Megelégedéssel s vigan fog-

lalkozott konyhájában, rendezve az ebédet, élesztve a tüzet, seperve, tisztogatva kicsiny gazdaságában. Végre, hogy megvarrja vasárnapi ruháját az ablakhoz ült egy kicsiny biborpiros vászonnal bovent székere. Jean Gabri örömmel nézte, leányát, valóban büszkeséggel telve. Nem gondolt most másra, csak ő reá. Pálma a legszebb volt, a környék lányai közt, magas, szép testalkattal, rózsás arccal, telt karokkal s gyönyörű, mélységes sötét szemekkel; s visszautasított mindent még a leggazdagabb kérést is. Miért e makacsság, ez örült szeszélyeskedés? Az öreg nem sejtett semmit s ép ezért nyugtalankodott leánya jövője miatt,

Gondolatainak csakhamar hangosan is kifejezést adott gyengéden szólva leányához:

— Gondolj-e néha birtokunkra Pálma? ... Kellene egy urrel gondoskodnunk, mielőtt meghalnék.

A leány lehajtotta fejét, munkája reszkedett kezeiben

— Te mit sem válaszolsz? Tán már válsztottál! ... Mindenesetre valamely gazdag fu?

— Nem viszonzá ez, még mindig lesütött pillákkal.

— Tehát nem akarsz férjhez menni?

— De.

— Tehát?

— Akarok férjhez menni, de nem merek szólni. Kedvesemnek nincs vagyona, ő sze-

gény nem is tudja, hogy ő minden gondolatom. Ez egy, csak ez kell nekem, a többi egy sem, azok mind álnok csalók, kik nem magamért, de vagyonomért vennének el.

— Nincs pénze! mormogá az öreg. S családja? Talán csak valami jöttment, egy elveszett gyermek?

— Nem. Ő becsületes s jó, mint egy falat kenyér. Hisz ismeri, három más munkáját elvégzi.

Pálma lassan-lassan atyja felé fordult, ki kezeibe hajtotta fejét.

— Ismét baj — suttozta. — Azt mondd ismerem. Lássuk!

A leány tétovázott, ajkai reszkettek, mint ha csókért epednének. — Apja mosolygott lánya zavarán. — Végre felemelte tekintetét s kimondta a nevet, mely oly édes volt neki, mely magában rejtett számára minden boldogságot:

— Hubert.

Elpirulva fordította fejét az ablak felé, honnan messze beláta a dus szántóföldet mely szinte a végtelenségbe nyult a fehér országútig.

Ekkor hirtelen megpillantotta a fiatal embert. Ő jött s mily szép, mily férfias, mily gyönyörű napbarnította arca az esti fényben. Most belépett az udvarra, kapájával vállán, magával hozva a vidámságot. Egy hegyvidéki dalt dudolgatott s nem is vette észre gazdáját s Pálma gondteljes arcát.

talánítja, az óriási mennyiségű konyhai szennyvizet azonban nem. A fertőtlenítést pedig éppen nem végzi, miután a fekália és tözeggörkeverékében egyes bacillusok hosszú ideig élnek. Ezt Csehország legfelsőbb egészségügyi bizottságának nyilatkozata is bizonyítja.

A készülékek létesítése különben is föltette költséges, úgy hogy az a praktikus életben csak nagy áldozatokkal létesíthető. Az ajánlkozó cég szabadalmat kér 35 évi időtartamra, úgy a készülékek felállítására, valamint az anyagok értékesítésére, azonkívül kér egy ingyentelket a vasut mellett, sőt külön szabályrendelet felállítását kívánja. Mindezek felett minden ülőhely után évi 12 frt díjt tartoznak a háztulajdonosok fizetni. Az ajánlat felett napirendre térnek általános derűtség közepette.

Ezután a nagybizottság a Shone-féle tervek tárgyalására tér át.

Parócz István örvendetesen jelenti, hogy Mayer vállalkozó a hozott módosítások legnagyobb részét elfogadta, és pedig — ami igen fontos — a vizárokra vonatkozólag a 90 év utáni szabadalom lejártából nem enged a vállalkozó, de koncessziót tesz. Ugyanis 60 év lejártá után lemond a kizárólagos jogosultságról, s akkor a város új vállalkozónak adhat engedélyt, 90 év múlva pedig a berendezés díj nélkül a város tulajdonába megy át.

Tedeschi Viktor konstatálja, hogy az az említett 30 év egy sophista kibúvó, mert 60 év múlva a háztulajdonosok esetleg egy új vízvezeték felállítására lesznek kötelezve.

Virágh Lajos magyarázza Tedeschi szavait. Aradon 60 év múlva lesz 60.000 lakos (Derűtség „Majd meglátjuk!”), nagyobb lesz a fogyasztás, és akkor a vállalkozó az esetleges konkurrencziától tartva vagy olcsó áron engedi át a vezetékét a városnak, vagy pedig leszállítja a víz árát.

Parócz István konstatálja, hogy ez a vitatott pont igenis nagy koncesszió a városra.

Ezt a bizottság elfogadta.

Parócz István az átvételre illetve megváltásra vonatkozó tételt terjeszti elő melyet egy bizottság végezne. Ugyanis a város 10 évi használat után egy évi felmondással jogosult a vezeték megváltására.

A bizottság azt elfogadta. A vállalkozó kéri a tulajdonát képező ingatlanok kimutatásának elmellőzését, miután ebben csak egy akadályozó formaiságo lát. A folytonos beruházások s deponált készpénz által elég biztosítékot nyújt.

A szerződési tervezet 5. pontjában a bizottság azt a pótllást teljesítette, hogy a csa-

tornázás üzembe vétele után a vízvezeték is készen legyen.

A munkaprogram megállapítására vonatkozólag a bizottság bebeszólással illetve hozzájárulással bir.

Salacz Gyula polgármester a szakértői bizottság működését óhajtja jobban szabályozni. Így tehát, ha a bizottság első összehívásra nem ülés, a következő ülés alkalmával tekintet nélkül az előbbi ülés tagjainak számára az elnök és még két tag határozatképes.

A nagy bizottság azonkívül még pótolja ama pontot, mely a hatósággal való érintkezést tárgyalja. Ezerint a vállalkozók kötelesek a tanács és bíróság megkereséseket és felhívásokat magyar nyelven tudomásul venni.

Tett az albizottság egy hitelszövetkezet létesítésére is indítványt, mely nemcsak a csatornázás, de vízvezetékre is kiterjedne. E hitel nemcsak a személyt, de az ingatlanokat is terhel.

Ezután egy-két kisebb módosítás megtétele után a bizottsági ülés feloszlott.

Megyei közügyek. Sorrendje

Az Aradvármegye törvényhatósági bizottsága Aradon 1893. évi július hó 10-iki közgyűlésén tárgyalandó ügydaraboknak.

1. Alispáni évnegyedes jelentése.

2. Számonkérőszék jelentése.

3. Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának átirata, melylyel a főrendi ház szervezetéről szóló 1885. VII. t.-cz. módosítása tárgyában hozott határozatát pártolás végett megküldi.

4. Trencsén vármegye közönségének átirata, melylyel az 1893. IV. t.-cz. 24. §-ának hatályon kívül helyezése és ugyanazon törvény 15. §-nak a törvényhatósági alkalmazotakra leendő kiterjesztése iránt az országgyűlés képviselő házához intézett feliratát, partolólal megküldi.

5. A vármegye főispánjának átirata Skopcz Sándor megyei állatorvosnak ezen állásáról történt lemondása s végleges felmentése tárgyában.

6. A vármegye közigazgatási bizottságának átirata, melylyel az erdőbirtokosokat megillető erdei kihágási érték és kártérítési összeg aránylagos levonása mellett egy, a közös erdőtisztek és erdőörök tartására létesítendő alaptárgyában kelt szabályrendeleti tervezetét bemutatja.

7. A vármegye árvaszékének előterjesztése, Henny János és társai pankotai állampénztári adóssok elleni végrehajtási ügyben felmerült tiszti ügyészi költségeknek a gyámpénztári tartalék alapból való kiutalványozása iránt.

8. A vármegye árvaszékének előterjesztése, a Baumann Antal új-Panati örökösök

hagyatékából illetéktelenül kifejezett összegnek, a kártérítési jog fentartása mellett a tartalék alapból leendő kifizetése tárgyában.

9. A vármegye árvaszékének előterjesztése, a Paguba Mitru és társai székudvari gyámpénztári adóssok ingatlanainak birói árverésen történt eladásából felmerült költségeknek a gyámpénztári tartalék alapból leendő fedezése tárgyában.

10. A vármegye árvaszékének előterjesztése a Kósa Juon gyoroki gyámpénztári adós terhén nyilvántartott tartozás és perköltségnek a gyámpénztári tartalék alapból leendő leírása s illetve fedezése iránt.

11. Groos község képviselő testületének határozata Luka Krecsun volt számadó esküdt marasztalásainak leiratása iránt.

12. Kaprucza község képviselő testületének határozata a körjegyzői lak helyreállítása tárgyában.

13. M.-Szlatina község képviselő testületének határozata Szlatinán felállítandó kézbesítő tárgyában.

14. Kohn Leopold és társai felebbezése Kaprucza község képviselő testületének az italmérségi jog bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen.

15. Apatelek község képviselő testületének határozata az éjjeli örök fizetésének felemelése iránt.

16. M.-Pécska község képviselő testületének határozata a község ház alatti egyik bolt bérbeadása tárgyában.

17. Mikalaka község képviselő testületének határozata a legelő földek telekkönyvezetése tárgyában.

18. Fakert község képviselő testületének határozata faiskola létesítése iránt.

19. Galsa község előljáróinak felebbezése, a község képviselő testületének az előjárók fizetése leszállítása iránt határozata ellen.

20. Kovaszincz község képviselő testületének határozata a közlegelő hasznóbérbeadása tárgyában.

21. M.-Pécska község képviselő testületének határozata az ovoda segélyezése iránt.

22. Argyelán Gábor galsai körjegyző felebbezése Galsa község képviselő testületének a jegyzői földek használata tárgyában hozott határozata ellen.

23. Török János felebbezése a Muszka községbeli volt urbéreszek részéről legelő hasznosítás tárgyában hozott határozat ellen.

24. Mikalaka község képviselő testületének határozata a Maros porond hasznosítása tárgyában.

25. Magyarád község képviselő testületének határozata a szülészneői javadalmazás felemelése iránt.

Muszka község képviselő testületének határozata a rendőri személyzet alkalmazási idejének megállapítása tárgyában.

Aradon, 1893. évi június hó 17-én.

Dálnoki-Nagy Lajos.
főjegyző.

II.

Hubert Pálmának sohasem vallott szerelmet. Mindketten némák maradtak, akár dolgoztak, akár nem. Ugy éltek, mint jóbarátok. Néha aztán előzékenyeknek mutatkoztak egymással szemben, vagy dacoskodtak, mint a kis gyermekek. Az a hallgatóság, mely elfogta őket, ha együtt voltak, állandóvá lett s ha elváltak, csendesen szótték édes reményeket.

Másnap délelőtt az udvarban találkoztak. Hubert lovát itatta, Palma pedig vizet merített, hogy fehérműt kiöblítse. Az ifju segíteni akart barátnőjének a vedret felhuzni, de Palma nyájasan visszautasította. Kezeik érintkeztek, szem szembe nézett az egész lényüket édes, eddig ismeretlen érzés járta át, minek hatása alatt megremegett.

A ló lehajtotta a fejét, mintha nem akarná zavarni a szerelmeseket s jóízűen itta az elébe tett vizet.

Palma végre engedett s mialatt Hubert vizet merített, ő mintha tartozott volna ezzel Hubertnek, így szólt.

— Tegnap atyám a házasságról beszélt. . . . En megvallottam neki a valót! . . .

„Ah! s mit mondott gazdám? — kérde Hubert serényen töltögetve a teknőt.

A ló patkós lábával nagyot ütött a földre.

Két madár csicseregve, vigan repkedte őket körül, majd magasra felszálltak az azur égbolt felé.

Ugy érzem, meghalok, ha nem teljesül vágyam — fejezte be Hubert.

Megfogta lova kantárát s az istállóba vezetette. Palma mozdulatlanul maradt e helyen, hol elhangzott az a néhány, őt oly nagyon boldogító szó. De mikor atyja hatalmára gondolt, arcán a szomorúság kifejezése jelent meg, a boldogság reménye elenyészett. Nagyon izgatott volt s mintha imádkoznék, úgy nézett reszkető ajakkal a távolba.

A jövőben kerültek egymást. Zavarba jöttek egymás társaságában. Ritkán voltak együtt. Ha a gazda magukra hagyta őket, nem beszélgettek. Ha tekintetök találkozott, megremegették, mintha félték volna Istentől, tán rosszat cselekedtek, — Hubert sokat elmélkedett a boldogság és a megelégedés feltételeiről. Időről-időre a kétségbeesés nem messze állottak tőle: kétkedett Palma szerelmében, s ilyenkor rettegett a jövőtől. Nemsokára a munka is fárasztotta, a hetek véghetetleneknek tűntek fel neki. Ha Palma távol volt sóvárgott, epedett, mintha távol pusztaságban lenne.

Jean Gabri látta szolgálja elfásultságát s kétségbeesését; de magának semmi szemrehányást sem tett. Ő maga is szenvedett állhatatlansága miatt. Miként lehetne végre is szakítani Huberttel? — — — S bár arcza hideg maradt, mint az érzéketlen kő, lassan-lassan hozzácsoktatta magát a szerenesetlen házasságok gondolatához.

III.

A hónapok multak, a tél is s a tavasz. Április hóban, felesége halála évfordulóján a gazda s leánya ünnepi öltözetben a városba készültek.

A kilencz órakor tartandó halotti misére mentek Hubert hozzájuk csatlakozott. Az apa s leánya annyi tisztelettel s oly fájdalommal emlékeztek meg az elhunytól, hogy Hubert sajnálta, mért nem ismerhette. A két ifju közt haladó öreg igen jól érezte magát e korai órában, mikor minden üde s harmatos. A rügyező fák között, a ragyogó nap sugaraiban szótlanul, de teli szívvel haladtak egymás mellett Mindnyájukat egy gondolat foglalkoztatta: a házasság. S az öreg, kinek Hubert ragaszkodása igen jól esett, érezte, hogy elhatározásában ingadozik.

Isteni tisztelet után nem mentek a város látványosságait megnézni, hanem egyenesen hazamentek.

Az öreg erről is, arról is vigan s oly kedvesen csevegett, hogy a két szerelmes titokban, mosolyogva integetett egymásnak.

Megérkezés után megebédeltek. S mivel e napon nem akartak dolgozni, a gazda egy székelt vitt az ajtó elé. Palma s Hubert pedig a kőpadra ültek.

Ünnepi ruhájokban voltak még. A nap a tetőponon állt s égetően sütött. Elmerülve néztek a véghetetlennek látszó messze s mindnyájan szívvel, lélekkel egy gondolattal foglalkoztak.

Nemzeti szellem és sovinizmus

Arad, június 22.

Mai napság röpke szó lett ez az idegen szó: „sovinizmus“. A mozgolódó nemzetiségek gyakorta illetik e szóval a magyar nemzetet.

Bizonyára nem ismerik és nem tudják fel-fogni annak igazi értelmét, másképp nem vagdalkoznának oly merészen az éles, gyilkos szóval. Hát a „Nemzet“ tegnapi vezércikkében (hihetőleg B e k s i c s tollából) megtalálják e szó magyarzatát, párhuzamban a „nemzeti szellem“-mel; ha igazat és szépet akarnak olvasni, ime olvassák:

A nemzeti szellem a népek lelke: a chauvinizmus, agyverébőség.

A nemzeti szellem a népek éleslátása: a chauvinizmus a vaksága.

A nemzeti szellem a népek boldogítója: a chauvinizmus, megrontója.

A nemzeti szellem jótékony nemtó: a chauvinizmus romboló démon.

A nemzeti szellem az erő: a chauvinizmus a gyengeség jele.

A nemzeti szellem a népek lelkének a virága: a chauvinizmus, kinövése.

Az ragyogó, ez tönkre teszi a népeket.

Annak gyökére a szivben van, ezé az epében.

Az az üdvösséggel, ez a pokollal áll szövetségben.

Az az eszmény, ez a torzkép.

Az a termékenyítő eső, ez a porlasztó — aszály.

Az adja a lelkesedést, ez a paroxizmust.

Az hőstettekre bir, ez őrzöngésre.

Annak neve dicsőség, emezé átok.

Amely népnek a lelkébe a nemzeti szellemet csepegtetik, az erőt, önbizalmat nyer, mint mikor az egyén poharába éltető italt öntenek.

Amelyiknek bőre alá a chauvinizmus fecskendezik, vonagló rohamokat kap, tántorog, őrzöng mig végre kimerülten összeesik.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlését, a f. hó 28-án d. u. 4 órakor tartandó rendkívüli ülésre ezennel összehívom.

Tárgy: A vízvezetési és csatornázási bizottság véleményes jelentése, a városnak vízvezeték és csatornázással való ellátására Meyer F. J. illetve John Hughes és Chavles dancasser által tett, ajánlatok elfogadását tárgyalólag.

Arad, 1893. június 22.

Fábián László,
főispán.

Végre a gazda, ki már határozott, hirtelen oda szól Huberthez:

— Hubert ne várjunk tovább! Szabadok vagyunk. Felelj, ugy-e te vagyonaért óhajtot Pálmát?

Az ifju halotthalvány lett; meghökkenve nézett gazdájára s kemény szíve ily nagyon megsértve a kegyetlen gyanuval reszketett a harag és szégyentől; csendesen s alázatosan hebegett egy-két szót, mentegetésére.

De Pálma ráhajtotta fejét atyja kezeire s zokogva vallotta be, hogy Hubert nélkül ő nem örülne vagyónának.

Nyolcz eszorra nap után Jean Gabri beleegezett. Az esküvőt szüret utánra tervezték. A szomszédokat mind meghívták, a gazdagokat s szegényeket egyaránt. Neki minden ki barátja volt.

Ezentul az öreg sohasem távozott lakásából Enyhe időben a sűrű, szép lugasban ült. Igen fájt neki, hogy az általa tiltott szülőknél, mint ur, más járt kényekedve szerint.

A szüret kitünően sikerült. Pálma büszke volt vőlegénye munkájára. A fiatal jegyesek boldogsága lelki örömet okozott az öregnek is. De a nász előtti napon, mialatt elmerült Hubert munkájának megfigyelésébe, Jean Gabri kimúlt egy sóhaj, egy jaj nélkül, a halvány napsugaras helyen, a végtelenség csendjében.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 23. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként csapadékok.

H I R E K.

Június 23. Péntek. Róm. kath. naptár: Szidónia. — Protestáns naptár: Szidónia. — Görög-keleti naptár (június 11.): Bertalan. — A nap kél 4 óra 6 perczkor, nyugszik 7 óra 59 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e n e t d i j t a l a n.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden, és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Holyiség: polgári iskola, földszint.

Az „Aradi Közlöny“-re előfizethető bármely naptól, egy hóra 1 forintjával, vidéken postai székküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdődieny alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny“-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapon nyilvánított kívánságra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

Személyi hir. D e s s e w f f y Sándor csanádi megyei püspök Aradon keresztül Makóra utazott, hol pár napot szándékozik tölteni.

Arad megye nyári közgyűlése június hó 10-én reggel 9 órakor folyik le a megyei székhelyben. A közgyűlés tárgysorozatot lapunk más helyén közöljük. Fel van véve ebbe Debreczen város törvényhatóságának ismert átirata is a főrendiház reformálás tárgyában. Meg vagyunk győződve arról, hogy megyénk liberális gondolkodó bizottsági tagjai hasonló határozatot hoznak, mint Aradváros közönsége s melegen fogják pártolni, támogatni az átiratot. E hírünkkel kapcsolatban érdekesnek tartjuk a szomszéd Temesvár város tanácsának határozatát ismertetni. Temesvár város tanácsa Debreczen városának a főrendiház reformjára vonatkozó körlevelével eltérő indítványt fog a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlése elé terjeszteni. Az indítvány, melyet T e l b i s z Károly dr polgármester, Debreczen átirata kapcsán tegnap terjesztett az előkészítő bizottság elé, következőleg hangzik: Habár a város a főrendiház reformját, különösen a törvényhatóságoknak a főrendiházban való képviseltetését kívánatosnak tartja, mindazonáltal tekintettel arra, hogy a kormány programját képező reformok gazdag sorozatának megvalósítása a törvényhozó testületre szorgos tevékenységét a legközelebbi jövőben teljesen igénybe fogja venni; a város közönsége azon reményben, hogy a főrendiház s kormány közérdekű reformterveit ezek közt különösen a felmerült egyházpolitikai kérdéseknek szabadelvű szellemben való megoldását a nemzet közvéleménye s az ország érdekei ellenére meggyűlölni különben sem fogja, a főrendiház reformját ez idő szerint napirendre kitűzni czélszerűnek nem tartja.

Az aradi várparancsnok. K a l i w o d a József lovag tábornok Szegeden idözik. Tegnap este a helyörség tisztikara a „Tisza“ szálló étkezőjében lakomán volt együtt a tábornok tiszteletére.

A főorvos itthon. P o s g a y Lajos dr, Aradváros tiszti főorvosa, ki ez ideig Budapesten a bakteriológiai tanfolyamon vett részt, tegnap reggel hazaérkezett s T i s c h m ö r dr helyettes főorvostól átvette az orvosi hivatal vezetését.

A hivatalos nyár szerdán vette kezdetét, még pedig reggel 6 óra 25 perczkor s a nap állásánál fogva akkor az esztendő leg-hosszabb napja s éjjele is a leghosszabb. Eppen így lesz az ma és holnap is. Az időjós-latok megegyeznek abban, hogy mint a múlt esztendőben, úgy az idén sem várhatunk

kellemes nyárat, szeptember végétől november közepéig azonban gyönyörű őszi napok következnek.

Az aradi honvédszólalj új ezredparancsnokot kapott, melyre vonatkozólag a hivatalos lap tegnapi száma a következőket teszi közzé:

Ö császári és apostoli királyi Felsége f. é. június hó 14-én Lainzban kelt legfelsőbb elhatározásával: G y ö r g y p á l Ferenc ezredesnek, a lugosi 8. honvédszolgálatvezető parancsnokának, mint betegség miatt szolgálatképtelennek, az ezred parancsnoksága alól egyidejűleg való felmentés mellett, ezredjénél létszámon felül vezetését; továbbá: Soóvári S o ó s Elemér ezredesnek, a soproni 18. honvédszolgálatvezető parancsnokának, hasonló minőségben a lugosi 8. honvédszolgálatvezetőhöz való áthelyezését; legkgyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Schlauch püspök Aradról. Egy hírlapírónak S c h l a u c h Lőrincz bibornok a következő érdekes dolgokat mondotta családjáról: „Gyermekkoromban már magyar fiu voltam s a magyar szót nem Szegeden tanultam, hanem már Aradon tudtam, a hol atyám vagyonos és köztisztelőben álló építész volt Mint tíz éves fiu, midőn a főigazgató A r a d r a jött, én tartottam hozzá a szónoklatot magyarul. Családom a XVII-ik század elején vándorolt be Magyarországra, de német nemesi levelőnk a XIII-dik századból való; családi színünk a vörös, a fekete, a narancssárga, czimerünk három hárslevél; predikátumunk „von Linden.“ En magam sem czimert, sem a predikátumot sohasem használtam. De megvan s egyik öcsém, a ki a hadseregben szolgál, használja is.

Az adókövető bizottság f. é. június hó 24-én délelőtt 9-órától a paplankészítők, pászkasütők, pénzüzérek, pinczér elhelyező intézet tulajdonos, pipakészítő, piperésznök, postaszállító, posztókereskedők, poczegódör tisztító vállalat, reszelővágó, rézművesek, röppor-gyár tulajdonos, rötös-kézmű áru kereskedők, rőtőskereskedők és rövid áru kereskedők III. oszt. kereseti adóját állapítja meg.

Mi készül Uj-Aradon. U j - S z e n t - A n n a arad megyei községből írja levelezőnk, hogy ott igen elszomorító eszme szaturálta meg a lakosság nagy részének józan gondolkodását. Lelketlen izgatók, pénzsóvár ügynökök mézes-mázos szavai által elkábítatva, elhatározták, hogy kivándoroljanak Amerikába, a hol legalább is miliomosokká lesznek, vagy egyelőre — aranybányákat, erdőségeket és egész falura menő földeket kapnak használatra, ingyen. Mert Amerikában kevés az ember, ott a szegénység ismeretlen forgalom s majdan meggazdagodva térhetnek vissza övéikhez. Ez a fejre állított gondolkodás — sajnos — mind jobban kezd elharpódzni a községben s nap nap mellett szaporodik azok száma, kinek jelszavuk az: „E l A m e r i k á b a !“ Részben anyagi gondok miatt, részben pedig a csábítások által elvakítva [eddig 64—65 család bocsátotta áruba összes vagyona] ját, hogy az így egybegyűjtött pénzzel az új világrészbe vándoroljon. Ezek közt nem csak földművelők, de iparosok is nagy számban vannak. Mint levelezőnk írja, hét család már tényleg utra is kelt. Nem gondolják meg a szerencsétlenek, hogy a kalandos vállalatelőbb koldusbotra juttathatja őket, mitsem valamicskét szerezhetnének s hogy a lelketlen izgatók behálózják, becsapják őket az aranyhegyek és milliók ígérgetése által. Levelezőnk úgy véli, hogy a hatóság erélyes beavatkozása által meg lehetne akadályozni a tömeges kivándorlást s észére téríthetni az elbédított szentannaiakat, hogy így a biztos romlástól vissza legyenek tartva.

Próbamojgósítási gyakorlatot tartott tegnap délelőtt a csász. és kir. 33-ik gyalog-

ezred az aradi vasuti indóházban. Az ezred kora reggel vonult ki s végezte a ki- és be- szállási gyakorlatokat a vasuti kocsikou. A gyakorlat kitünően sikerült s megmutatta, hogy e tekintetben is teljesen ki van képezve a legénység. Az ezred d. e. 10 óra után, csengő zeneszó mellett vonult vissza a várba.

— **Költözködő emlékkö.** Említettük, hogy a városháza előtti sétány végén lévő honvéde emléket, melyet az aradi utcai harcz névtelen halottainak emlékére állítottak fel, át-helyezik a régi temető honvédsírára. A szoborkövet tegnap szállították el s ma fogják odakint felállítani.

— **Lemondott állatorvos.** Skopocz Sándor megyei állatorvos ezen állásáról lemondott. Végleges felmentését a július hó 10-én tartandó megyei közgyűlés intézi el.

— **Kinek kell kölcsön-pénz?** Aradváros hatóságától a következő, közérdekű értesítést vettük: Arad szab. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból törlesztési kölcsönök vehetők. Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, amelyből törlesztésre esik 2%, 26 évi törlesztésre 7 $\frac{1}{2}$ %, amelyből tőketörlesztésre 1 $\frac{1}{2}$ % fordítatik, 32 évi törlesztésre 7%, amelyből tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevőnek jogában áll a kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra, a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni. Arad, 1893. június 21. Salacz Gyula, kir. tanácsos, polgármester.

— **Aradvármegye törvényhatóságánál** egy központi irnoki állás jött üresedésbe, melyre a kérvények f. évi július hó 20-ig Fábrián László főispánhoz nyújtandók be. Evi javadalom 500 frt. fizetés és 50 frt. lakbér. Pályázóktól megkivátnatik, hogy 1883 évi I. t. cz. 19 §-nak megfelelő képesítéssel bírjanak.

— **Vállaikozók figyelmebe.** Csanádmegye közönsége Makón 69,874 frt 84 kr. költséggel megyei fiu- és leányárvaházat szándékozik építtetni. Az árlejtést július 8-án tartják meg Makón, az alispáni hivatal helyiségében.

— **József főherczeg és az esperes.** József főherczeg legutóbbi útjának érdekes epizódja volt a sarmasági (Szilágymegye) fogadtatás. Az ottani vasuti állomáson Visky Pál esperes fogadta a főherczeget. Visky kedélyes, bizalmaskodó ember, a ki nem igen tudja, hogy a főherczeghez nem illik kérdéseket intézni. Így hát Visky szeretetreméltónak mutatta magát és megintertpellálta a főherczeget:

— Fenséged kíséretében van Surányi ezredes is?

— Igen, — feleli a főherczeg némi csodálkozásal.

— Na csak azért kérdelem, mert az ezredes egy paptestvére, szegény nem régen elhalt.

Es aztán folytatta a diskurzust:

— Mondja csak, fenséged, szép a Margitsziget? jól lehet benne sétálni. Hm? Apropos ott van még az öreg Kneipp?

A főherczeg ezekre a kérdésekre már nem válaszolt, a min Visky esperes módfelett elcsodálkozott.

— **A szerelem.** Uj-Aradról írják lapunknak a következő szerelmi tragoédiát: Alt Adám 21-éves szolgálégény tegnap reggel fél 4 órakor kedvese lakásának udvarán egy kétlövetű pisztolylyal föbe lötte magát és szörnyet halt. Az öngyilkosságra az készítette, hogy kedvese megszakította vele a viszonyt, mivel Altot besorozták katonának.

— **A csempésző Hurbán.** A szegedi államfogházban hűsölő tót proféta, Hurbán Szvetozár jól megérdemelt fogságát ugyancsak igyekeznek az elbolondított hívek mentől kellemebbé tenni. A derék férfi részére a ki a rászabott egy esztendőből innen-onnan 4 hónapot kitöltött, már minduntalan hoz valami kellemes meglepetést a posta, vagy a vasut: egy-egy öl pecsétés levelet, egy kis finom elemózsiát, kedvetkerekítő borocskát, a mi különösen elviselhetőbbé teszi a zárt állapot. Hogy mennyire igyekeznek a hívek a mártir kedvében jární, kitűnik a most érkezett küldeményből, a legfinomabb pilseni sörből és pompás port küldtek neki. A szállítmány, mely Hurbán részére érkezett, feltűnt a vámhiva-

talban. Az egyik ládában sör volt, még pedig 1842-ben dugaszolt pilseni sör. A másik ládára ez volt jegyezve: Befőtt gyümölcs. A vámrörök orra azonban elég gyakorlott, hogy a jó bor szagát megszigeltojálk a burkolaton keresztül is. Hamarosan véleményt mondtak, hogy ennek a befőttnek nagyon jó óbor illata van. Fölbontották hát a ládát és a befőtt csakugyan átváltozott benne finom borra. Ezért a ravasz csempészeti kísérletért aztán rászabták a bírságot Hurbán Szvetozárra 4 frt 20 krbn.

— **Egy kalandornő.** Jován Annának hívják azt a szerencsétlen asszonyt, kit az aradi rendőség tegnap eltolonczoltatott illetőségi helyére, Pécskára. Nagyon zajos ennek az asszonynak a multja. Sok és keserves kalandon ment keresztül, melyek révén közelebbi ismeretséget kötött a börtönök levegőjével is legutóbb Temesvárott másfél évig ült gyujtogatás miatt. Mostanában itt lappangolt Aradon s egy aranyórát tett zálogba. A rendőség elcsipte s tegnap Pécskára utaztatta.

— **Magyarok Amerikában.** Mint clevelandi „Amerikai Magyar Hirlap“ tegnap érkezett száma írja: az ottani magyarok között mozgalom indult meg egy „Utazótársulat“ alapítása iránt, melynek célja az lenne, hogy mennél több amerikai magyarnak megkönnyíttessék az útja a millenniumi ünnepélyek megtekintésére. Lélekemelő ünnepélye folyt le Clevelandban e hó 4-én. Ekkor szenteite föl az amerikai magyarok „Szt. Erzsébet“ egyházának alapkövét Böhm Károly, a magyarok lelkésze és McGriff, apostoli közhelynök. Kellemes meglepetést okozott hazánk fiainak, midőn a vikárius beszéde végén „jóságos mosolylyal és végtelenkedvességgel ezt mondta magyarul: Isten éltesse a magyart!“

— **A cigány gyomra.** Klein pékmester egyik apró kifli-tanoncza ott üldögélt tegnap délbén nagy álmosan a Salacz-parkban s kergette az orrára felrepülő legyeket, Csakhamar felriadt álomból, mert mellé settenkedett Gaudi József battonyai származásu muysikus-cigány. A more sanda szemeket vetett a piros, ropogásra sült tésztaemüre s kitört belőle a kívánhatnomság:

— Instállak, nem adnál ezért a szivar-szópókáért egy ilyen micsodát?

A fiu müértő szemekkel végignézte a krajczáros papirszipkát s odavágta, hogy nem. Aztán pislogott egy ideig és elnyomta a buzgóság. A cigánynak sem kellett több. Odalopódzott a kosárhoz s elkezdte a kifliket bekebelezni. Ki lehetett jól éhezve, mert mikor egy arramenó ur észrevette a furcsa manővert, Gaudi éppen a huzsonötödik példánynál tartott. A megkurtított pék-csemete természetesen a városházára rohant, a kol Gaudi ekként védekezett:

— Instállom, minek ült a pikassén lócsámra s minek inderkedett a siteminy a sememmel?

Különben hajlandónak mutatkozott a kiflik árát hagedüszóval lekvittelni, de erre már nem álltak rá.

— **Artézi kut és fürdő Battonyán.** Battonyán mozgalom indult meg, melynek célja, hogy a község artézi kutat furasson s ezzel egyidejüleg artézi fürdőt létesítsen. Az eszme életrevalóságáról mindenki meg van győződve, aki a battonyai viszonyokat ismeri s így csak óhajtanó, hogy az eszme mielőbb testet öltson.

— **A megskalpolt utas.** Megható történetek irnak a bécsi lapok egy ismeretlen fiatal hőtgy szomorú balesetéről. Vidáman zakatolt a mödlin-gi vonat a nyílt pályán. Az egyik kupében három férfi utas villogó szemmel vizsgálgatta a negyedik utasnak, egy érdekes arczu fiatal leánynak csudálatosan szép, szőke haját és az apró kecses vadrózsás kalapkát rajta. A szép ismeretlen Mária-Enzensdorfnál kihajolt az ablakon, hogy a híres bucsujáró helyet meglekintse. A következő pillanatban halálsápadtan, zavaros szemmel, de rózsás kalapka és a ranyfürtök nélkülől roskadt vissza a barna bőrülésre. Az erős szélvihar megfosztotta legszebb ékességétől. Egy melegszívü emberbarát sietett indiai sáljával beborítani az alélt leányt, a ki a legközelebbi állomáson kiszállott a vonatból. Az állomásról fiakkereen hajtott vissza a katasztrófa színhelyére, hogy mentse, amit még megmenthető.

— **Uj zsidó-templom Csabán.** Békés-Csabán — mint levelezőnk jelenti — a kéttornyú, bi-

zanci stilben épített új zsinagógát legközelebb befejezik. A templom igazán ékessége lesz Csabának. A templom felszentelésekor a hitközség nagyszabásu ünnepségeket rendez.

— **A dohányzás és az egészség.** Egy Brodnar nevü angol orvos érdekes vizsgáltozatokat folytatott a dohányzásnak az egészségre gyakorolt ártalmas hatásáról. 123 betegek közül, kik 18—78 évesek voltak, 98-an hódoltak a dohányzás szokásának. Ezek közül 90-nél bizonyos érzékeknek (a hallási, izlési és tapintási érzékek) jelentékeny gyengülése mutatkozott, 82-en időszaki fejfájásban szenvedtek: fejfájásuk hol fokozódott, hol meg eltűnt, a szerint, a mint a dohányzást megszorították vagy megszüntették: zten komoly idegbetegségbe estek; 60-nál a sziv működésének gyöngé zavarai mutatkoztak; 89-en kisebb nagyobb mértékben gyomorbajban szenvedtek; 52-en járás közben szédülést éreztek. A beteg ötven százaléka feledékenység miatt panaszkodott és ez a baj némelyiküknél annyira fokozódott, hogy még a családnevekre se bírtak visszaemlékezni. Az orvos a betegeknek 80 százalékánál szembetegségeket is konstátál.

— **Elfogott tolvaj.** Henger Károly pánkótai illetőségü csavargó Herkulesfürdön egy fürdővendégtől 64 frtot és egy téli kabátot lopott el s onnan Temesvárra szökött. Ott tegnap a rendőség letartóztatta és átadta a kir. ügyészségnek.

— **Nem tudnak megélni.** Nagyváradról telegrafálják, hogy Váncsod, Bojt, Nagykereki, Kisszántó, Mezőkeresztes, Nagyszántó bihar-megyei kezségekből százhatvan négy magyar református család akar a sulyos közterhek és nehéz megélhetési viszonyok miatt kitelepülni, Torontálmege északi részébe. Az iparosok, zsellérek, gazdálkodók községet akarnak alapítani. Erre földet kérnek Bethlen minisztertől husz évi törlesztésre. Az első kérvényt most küldték el a miniszternek.

— **Apró hírek.** Rekettyefalván (Hunyadmegye) két kis oláh testvér Dragan József és Estyán töltött fegyverrel játszott. A fegyver elsült s a töltés a kis Estyán szívébe furódott, a ki nyomban meghalt. — Sümegen Szanadi Antal kömüves nyolczéves kis fia fürdés közben a vízbe fult. — Poroszló határában Fajcsák János sertéskereskedőt ösmeretlen tettesek kirabolták és megölték. — Nev-Yorkból érkezett kábeltávirat szerint Yellow Springs óhiói gyógyfürdőhely nébány nap előtt a lángok martaléka lett.

— **Pályázatok.** A nyitrai törvényszéknél aljegyzői állás 2 h. a. — A budapesti fővámhivatalnál a hivatalszolgai állomás pályázatát nyolcz héttel meghosszabbították. — A lugosi törvényszéknél III. oszt. hivatalszolgai állás 4 h. a. — A besztercei törvényszéknél bírói állás 2 h. a. — A bogsáni járásbíroságnál telekkönyvi irnoki állás 4 h. a. — A lévai járásbíroságnál albirói állás 2 h. a. — A nagy-mihályi közjegyzői állás 3 h. a. — Az alibunári jbiróságnál hivatalszolgai állás 2. h. a.

Tanügy.

(—) **A tan- és ovodakötelesek összeírása.** A városi tanács rendeletéből a tan- és ovoda-köteles — mindkét nembeli — gyermekek összeírását ma kezdik meg az erre kirendelt összeíró biztosok. Felhívjuk a község figyelmét, hogy az összeíróknak segédkezet nyújtani sziveskedjenek, hogy ezek munkálataikat a kellő pontossággal végezhessek.

(—) **Az országos közoktatási tanács tárgysorozatában** — mint értesülünk — igen fontos ügyek fordulnak elő ez idő szerint. Ilyen az egységes középiskolán kívül a tanítóképezdek tanterve és az osztatlan népiszkola tanterve. A két elsőnek tárgyalása már legközelebb sorra kerül.

Színház, irodalom és művészet.

* **A Kisfaludy-társaság** tegnap délután tartotta a szünetek előtt utolsó ülését, Gyula Pál elnöklete alatt. Hallgatóság nagyon csekély számban jelent meg. Az elnök bejelenti, hogy a kecskeméti Katona József-emlék leleplezésén megjelent, Beöthy Zsolt főtitkár pedig jelenti, hogy Salamon Ferencz szülőházának emléktáblával történt megjelölése ünnepén részt vett s Déva város köszönetét hozta a Kisfaludy-társaság megemlékezéseért. Léva y József két költeményét ol-

vasta föl ezután Vargha Gyula, majd Szigeti József adott elő Réthy komáról egy-két adomát: Végül Beöthy Zsolt olvasott föl több költeményt Apáthy Istvántól.

* A Pesti Hirlapot ma széles Magyarországon ugy ismerik, mint a szó igaz értelmében vett szabadelvűség kitartó elvhű harcosát. Amit az ugynevezett egyházipolitikai kérdések fölmerülése óta, napról-napra módjában volt meggyőzőleg bizonyítani. A Pesti Hirtap vezércikkeit — ebben a szabadelvű szellemben — továbbra is Beksics Gusztáv, Busbach Péter, Borostyáni Nándor és Kenedi Géza fogják írni. S remélhető, hogy a jövő negyedben már Pulszky Ferencz nagynevű tudós is újra megkezdheti publicistikai tevékenységét. A Pesti Hirlap tárczairó munkatársai: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Kozma Andor, Bárony István, Murai Károly, Kóbor Tamás, Morgenstern Gusztáv, Quintus stb. elég garanciát nyújtanak, hogy e lap tárczarovata mindig válogatott és kitűnő olvasmányt fog nyújtani. — A Pesti Hirlapban jelennek meg állandóan dr. Gutius humorisztikus törvényszéki karczolatai, melyek a lap egyik fő vonzóerejét képezik. A Pesti Hirlap régi kitűnő munkatársa, Eötvös Károly mér legközelebb egész tárczasorozat közlését kezdi meg Jókai ősei czim alatt. Ugyancsak a Pesti Hirlap fogja közölni Jókai M. jubileárius költői művét melynek a lap nagynevű munkatársa Levente czim ad s mely — saját szavai szerint — büszkeségét fogja képezni. Még e hóban vagy a jövő negyedév elején közli a Pesti Hirlap Mikszáth Kálmán novelláját is, melynek elkészítésében őt betegedése eddig meggátolta. — Mutatványszámokat egy levelező lapon nyilvánított óhajra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal (Budapest. V., nádor utca 1.) — A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr., 3 óra 2 frt 50 kr, fél-évre 7 frt,

Törvényszék.

§ A bódavári merénylet. Csólics Mihálybűnperének iratai most érkeztek a budapesti királyi táblára, a hol a jövő héten fogják az ügyet referálni. Előadó Heil Fausztin dr. lesz.

§ Katonai egyének bírósági idézése. Az igazságügyminiszternek értésére jutott, hogy katonai egyének több esetben fölöttes hatóságok mellőzésével idéztettek meg a bíróságok által. Ennek folytán felhívja a miniszter a bíróságok figyelmét azon rendeletek fennálló intézkedéseinek pontos megtartására, melyek szerint a honvédség, a közös hadsereg, hadi tengerészet és csendőrség kötelékében tényleg szolgáló egyéneket, bármily ügyben s bármily minőségben kell is bíróság előtt személyesen megjelenniök, a bíróság mindenkor feleltessé parancsnokságukatján tartozik megidézni.

Táviratok.

Pulszky-Fenyő affair.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) Jeleztük, hogy valamennyi ujság között elsőnek Pulszky-Fenyő affair minő komplikációk közé került. Fenyő mai nyilatkozatai igazolják jelentésünket. Most ujjában jelenthetjük, hogy az még csak ezután fejlődik bonyodalmassá. Pulszkiék hirszerint csattanós nyilatkozatokkal felelnek Fenyőnek, mikkel álláspontjukat igazolni vélik.

Sikkasztás.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) A kassai postaigazgató távirati jelentése szerint Papp József tiszolci postamester éjjel 4142 frt sikkasztása után megszökött. Mindenfelé körözik.

Osztrák válsághírek.

Bécs, június 22. (Saját tud. távirata.) Az osztrák kormányról ismét válsághírek járnak. Hirszerint Taafe ma hosszabban konferált Chlumetzky német baloldali vezérével; ennek csehekkal szemben radikális fellépés lesz az eredménye. Zaleszky helyébe a lengyel ministerek Ja-

vorszky blubelnököt kinevezik. Schönborn helyébe Steinbach Leo; míg igazságügyminiszter valamely baloldali lesz. A válsághírek azonban fentartással veendőek.

Német dolgok.

Berlin, június 22. (Saját tud. távirata.) Ujjában felmerült hírek szerint azon esetben, ha a katonai javaslatok elfogadtatnának, úgy öszkor a szövetséges államok pénzügyminiszterei között tanácskozások fognak tartatni a válság adókérdések tárgyában.

Berlin, június 22. (Saj. tud. távirata.) A „National Zeit.” hire szerint birodalmi igazságügyi államtitkár rá Hueberding a belügyminiszterium igazgatója fog kineveztetni.

Berlin, június 22. (Saj. tud. távirata.) Ujjában felmerült hírek szerint a birodalmi gyűlést július 11-ikére fogják egybehívni. E tekintetben azonban végleges megállapodás még nem jött létre.

Német birodalmi gyűlés.

Berlin, június 22. (Saj. tud. távirata.) A birodalmi gyűlést július 4-én a német császár személyesen megnyitja.

A szerb válaszfelirat.

Belgrád, június 22. (Saj. tud. távirata.) Uriási feltűnést kelt a válaszfelirat vádáláhelyezési tervei. Leginkább terhelve látszanak Avakunovits volt belügyminiszter, Vatikovits igazságügyi, Bogicsevic hadügyi, Ribarak volt belügyminiszterek. Azt mondják a vádáláhelyezéshez szükséges kétharmad többség a skupsinában már megvan.

Nagy tűz.

Moszkva, július 22. (Saj. tud. távir.) Boriszogletevszky községben istentisztelet alatt a templom kigyuladt, iszonyatos pánik és tolongásban 126 asszony és 10 férfi meghalt.

Közgazdaság.

A vetések állása.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti térdősitása. —

Kisjenő, június 22.

A kedvező időjárás hatása alatt buzánk szépen fejlődik, valamint rozsunk is; az utóbbi azonban itt-ott foltos. Az őszi árpa helyenként kiveszett, a tavaszi jó. A zab többnyire jó, de helyenként ritkás. A tengeri kifogástalan. A repce gyenge, rosszul virágzott és a honvédbogár pusztítja.

— Aratógép verseny. A csanádmezei gazdasági egyesület Mezőhegyesen július hó 8-án aratógép-versenyt rendez. A mint a hír szól, a földművelési miniszter is tűzött ki díjakat a versenyben résztvevő győzőknek. A versenyben csakis hazai gyárosok vehetnek részt.

— Vámilleték. A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkeletpótlék 1894. évi július hó 1. napján huszonhárom százalékban állapított meg.

— Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi június hó 21. A) Hizott sertés árak: Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kgon felüli súlyban) 45—45.5 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 44.—45 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kgon felüli súlyban) 46.5—47. krig. Fiatal közép (pkint 251—320 kg. súlyban) 46.5—47 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kg. terjedő súlyban) 46.—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kgon felüli súlyban) 44—44.5

krig. — Közép (pkint 220—280 kg. súlyban) 45—46 krig. — Könnyű (pkint 220 kg. terjedő súlyban) 45.—46 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogramm felüli súlyban) 45.5—46.5 krig. — Közép (pkint 220—260 kg. súlyban) 45.5—46. krig. — Könnyű (pkint 220 kg. terjedő súlyban) 45—45.6 krig. Sertésleltés m: 1893. jun. hó 19-én volt készlet 186,296 darab. 1893. június 20-án felhajtott: 2913 db. 1893. június 20-án elszállított: 850 db. 1893. jun. 21-én maradt készletben 188,359 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: lanyha.

Szeszüzlet.

— Június 22. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 55.—, kicsinyben 55.50 hordó nélkül, per 100 liter 1/2, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, június 22. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt	
Juhász	Buza	bánsági	szilárd 8.35—8.75	
		tiszavidéki	” 8.45—9.—	
		pestvidéki	” 8.40—8.95	
		fehértói	” 8.40—8.95	
		bácskai	” 8.45—9.—	
Nagy	Rozs	—	szilárd 6.65—6.90	
		Árpa	takarmány	lanyha 5.80—6.10
			égetni való	” —
Hely	Zab	—	lanyha 6.85—7.20	
		Tengeri	bánsági	szilárd —
	Kaposzta-repce	másomű	” 5.15—5.20	
		—	szilárd —	
		Köles	—	lanyha 4.20—4.45
Szárazgabona birtok	Buza	tavasza	lanyha 8.53—8.53	
		június 1894	” 8.45—8.47	
		ősze	” 7.20—7.25	
	Tengeri	május-június 1894	lanyha 5.21—5.23	
		szept-október 1893	” 5.29—5.31	
Zab	Budapest sz. tavasza	lanyha 6.55—6.57		
	Budapest sz. ősze	” —		
Kaposzta-repce	aug.-szeptember 1893	lanyha 15.52—15.54		

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. június 22.

Magyar aranyáradék (1/2%)	—
Magyar aranyáradék 4%	116.—
Magyar papíráradék 5%	95.—
Magyar vasuti kölesön	124.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsátás	121.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánáti földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánáti földterhermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—

Vizjelzés.

1893. évi június hó 22-én reggel 7 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék. C°	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Branyicska	+ 18°	derült	+ 136
Arad	+ 20°	derült	+ 58
Makó	+ 19°	derült	+ 240
Szeged	+ 18°	derült	+ 645

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. június 22.

A m. kir. folyamernéki hivatal.

Idegének névsora Aradon.

— Június 22. —

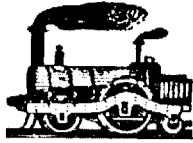
Fehér Kereszt szálloda: Uhrtika Augusztus kereskedő, Csanád. Fromeser Ármán kereskedő, Veres. Pályános Zsigmond kereskedő, Petrozsény.

Magyar Korona szálloda: Reisz Vendelné vendéglősné, Déva. Megyesy Antalné és leánya, Székudvar. Prága György birtokos, Székudvar.

Arany Kulcs szálloda: Majer N. gyári művezető. Szlatina. Weisz A. kereskedő, Sajtény. Szigeti János magánzó, Borosjenő. Popovits N. lelkész, Kevermes. Moskovics J. bérlő, Csucs.

Három Király szálloda: Nanda N. hivatalnok, Pankota. Knauer József jegyző, Petria. Bosnyák Imre birtokos, Holdmészes.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1893. évi május hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.25 délelőtt	8.20 d. e.	9.45 este	5.18 reggel	4.35 délután
Kurtics "	11.53 "	8.38 "	10.16 "	5.44 "	5.17 "
Csaba "	12.58 délután	9.20 "	11.45 éjjel	6.44 "	6.00 este
Szolnok "	4.05 "	11.22 "	3.00 "	—	—
Budapest ér.	7.25 "	1.20 d. u.	6.30 reg.	—	—
Bécs á. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs á. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	10.00 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.37 éjjel	—	—
Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	4.34 reg.	7.09 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.23 "	6.39 este	5.43 "	8.38 "	8.17 "
Arad érkezik	3.50 "	6.57 "	6.10 "	9.10 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	6.35 r.	2.25	7.25 du	Budapest ind.	8.30 r.	4.40 du	—	—
Győrök "	5.05 "	6.45 "	2.45	7.45 "	Predeál "	5.15 du	9.15 e.	—	—
Paulis "	5.14 "	7.17 "	3.00	8.15 "	Brassó "	7.35 e.	4.20 r.	—	—
Radna "	5.35 "	7.37 "	4.00	8.35 "	Kolozs "	11.10 é.	8.30 "	—	—
Soborsin "	7.01 e.	8.58 d. e.	—	—	Töris "	3.04 "	1.35 du	—	—
M.-Illye "	8.11 "	10.06 "	—	—	Gyfehérv. "	3.00 "	2.14 "	—	—
Déva "	8.35 "	10.30 "	—	—	Piski "	3.32 "	3.59 "	—	—
Piski "	9.05 éj.	11.04 "	—	—	Déva "	6.08 "	4.16 "	—	—
Gyfehérv. ér.	11.23 "	12.24 "	—	—	M.-Illye "	6.58 "	5.09 "	—	—
Töris "	1.58 "	1.20 du	—	—	Soborsin "	8.16 "	6.28 e.	—	—
Kolozs "	4.48 "	5.14 "	—	—	Radna "	9.58 de.	7.56 "	—	5.37 r
Brassó "	8.08 r.	10.05 é.	—	—	Paulis "	10.12 "	8.18 "	—	5.55 "
Predeál "	1.11 "	6.29 r.	—	—	Győrök "	10.48 "	8.44 "	—	6.47 "
Budapest "	9.15 "	12.10 du	—	—	Arad ér.	11.00 "	8.55 éj.	—	7.00 "

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.45 reg.	4.45 d. u.	Csermő indul	4.50 reg.	2.50 d. u.
Borosjenő "	10.00 d. e.	7.45 este	Borosjenő érkezik	5.50 "	3.50 "
Csermő érkezik	11.00 "	8.45 "	Arad "	8.45 "	7.05 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.45 d. u.	6.45 reg.	Almás-Acsil "	4.19 "	2.19 "
Ótvenes "	5.10 "	7.11 "	Kotsuba "	4.31 "	2.30 "
Zimánd Ujfalu "	5.19 "	7.21 "	Borossebes-B. "	4.53 "	2.54 "
Uj-Szt-Anna "	5.45 "	8.00 "	Kornye-Berz "	5.06 "	3.08 "
Kerek "	6.06 "	8.09 "	Repszeg "	5.15 "	3.17 "
Világos "	6.24 "	8.28 "	Bokszeg-Beél "	5.27 "	3.30 "
M.-Magyarád "	6.32 "	8.36 "	Tamánd "	5.36 "	3.39 "
Pankota "	6.49 "	8.52 "	Borosjenő "	5.55 "	3.57 "
T.-Kurtakór "	6.56 este	8.59 d. e.	Apatelek "	6.07 "	4.15 "
Apatelek "	7.13 "	9.17 "	T.-Kurtakór "	6.23 "	4.35 "
Borosjenő "	7.40 "	9.48 "	Pankota "	6.38 "	4.51 "
Tamánd "	7.58 "	10.06 "	M.-Magyarád "	7.03 "	5.09 "
Bokszeg-Beél "	8.07 "	10.15 "	Világos "	7.11 "	5.17 "
Repszeg "	8.20 "	10.27 "	Kerek "	7.29 "	5.27 "
Kornye-Berz "	8.29 "	10.35 "	Uj-Szt-Anna "	7.38 "	5.47 "
Boros-B. "	8.44 "	10.53 "	Zimánd "	8.14 "	6.34 "
Kotsuba "	9.03 "	11.14 "	Ótvenes "	8.21 "	6.41 "
Almás-Acsil "	9.15 "	11.27 "	Arad ér.	8.45 "	7.05 este
Gurahoncz ér.	9.33 "	11.45 "	B. Budapest "	7.25 d. u.	6.30 reg

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat		
Arad indul	6.30 reg	11.18 d.e.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d u
Kurtics "	5.57 "	11.45 "	Ósi "	10.19 "	4.31 "
Békés-Csaba "	7.22 "	2.25 d.u.	Less "	10.38 "	4.50 "
Gyula "	7.44 "	2.56 "	Cséffa "	10.54 "	5.08 "
Sarkad "	8.04 "	3.19 "	Szalonta "	11.19 "	5.31 "
Szalonta "	8.40 "	4.03 "	Sarkad "	11.53 "	6.02 "
Cséffa "	8.59 "	4.28 "	Gyula "	12.18 d. u.	6.23 "
Less "	9.17 "	4.50 "	Békés-Csaba "	2.13 "	7.10 este
Ósi "	9.35 "	5.09 "	Kurtics "	3.18 "	8.17 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	5.20 "	Arad érkezik	3.45 "	8.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Szem. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Szem. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.00 reg.	4.00 d.u.	6.21 re	Bécs á.v.t. ind.	9.00 est.	9.15 d. e.	11.00 é
Szt.-Tamás "	5.25 "	4.27 "	6.48 "	Budapest ávt.	2.40 "	7.00 este	8.30 re
Pécska "	5.43 "	4.48 "	7.15 "	Szabadka "	2.15 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.12 "	5.20 "	7.55 "	Szeged "	6.00 "	3.00 reg.	2.00 d.
Tompa "	6.24 "	5.32 "	8.09 "	Szőreg "	6.14 "	3.20 "	2.30 "
Pereg "	6.35 "	5.43 "	8.21 "	Deszk "	6.25 "	3.35 "	2.45 "
M.-hegyes "	6.50 "	6.00 "	8.40 r.	K.-Zombor "	6.50 "	4.08 "	3.20 "
Cs.-Palota "	7.22 "	6.42 "	9.37 "	Makó "	7.05 "	4.26 "	3.38 "
Nagylak "	7.39 "	7.02 este	10.03 "	Apátfalva "	7.28 "	5.15 "	4.40 "
Apátfalva "	8.02 "	7.30 "	10.33 "	Nagylak "	7.47 "	5.42 "	5.15 "
Makó "	8.21 "	7.52 "	10.56 "	Cs.-Palota "	8.01 "	6.02 "	5.38 "
K.-Zombor "	8.42 "	8.28 "	11.41 "	M.-hegyes "	8.20 "	6.26 "	6.08 "
Deszk "	9.08 "	8.56 "	12.10 "	Pereg "	8.42 "	7.18 "	7.18 "
Szőreg "	9.21 "	9.15 "	12.30 "	Tompa "	8.51 "	7.29 "	7.29 "
Szeged ér.	9.33 "	9.29 "	12.45 "	Battonya "	9.02 "	7.46 "	7.52 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	9.28 "	8.15 "	8.34 "
Budapest ávt.	1.25 "	6.48 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	9.39 "	8.30 "	8.54 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	10.55 d.u.	6.40 "	Arad ér.	10.00 "	8.56 "	9.25 "

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	9.00 reg.	8.25 este	Budapest indul	10.00 este	8.10 re
Kamarásmajor "	9.12 "	8.37 "	Kétegyháza "	5.15 reg.	3.00 d. u
Nesze "	9.20 "	8.47 "	Bánkut "	5.35 "	3.22 "
Kovácsháza "	9.37 "	9.05 "	M.-Bodzás "	5.49 "	3.40 "
Bánhegyes "	10.00 "	9.28 "	Bánhegyes "	6.00 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.22 "	9.50 "	Kovácsháza "	6.23 "	4.25 "
Bánkut "	10.37 "	10.04 "	Nesze "	6.35 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	11.00 "	10.25 "	Kamarásmajor "	6.43 "	4.48 "
Budapest m. á. v. "	7.25 d. u.	6.30 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.55 "	5.00 "

Uj-Szt-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8.10 d. e.	6.30 este	Budapest máv. indul	10.00 este	8.10 reg
Simánd "	8.41 "	7.01 "	Kétegyháza "	5.20 reg.	3.02 d. u
Kisjenő-Erdőhegy "	9.20 "	7.40 "	Elek "	5.36 "	3.20 "
Székudvar "	9.36 "	7.56 "	Ottlaka "	5.47 "	3.32 "
Sikló "	9.51 "	8.11 "	Sikló "	6.00 "	3.45 "
Ottlaka "	10.05 "	8.25 "	Székudvar "	6.15 "	4.00 "
Elek "	10.22 "	8.40 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.42 "	4.25 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.55 "	Simánd "	7.11 "	4.55 "
Budapest m. á. v. "	7.25 este	6.30 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	7.40 "	5.25 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	6.25 e.	5.58 reg.	11.30 d.e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 ste
Uj-Arad "	6.43 "	6.09 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	7.05 "	6.27 "	12.19 d.u.	Vinga "	9.02 "	2.41 "	9.46 "
Vinga "	7.32 "	6.46 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	2.58 "	10.07 "
Orczifalva "	7.48 "	6.58 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.31 "	10.39 "
Temesvár ér.	8.42 "	7.39 "	2.04 "	Arad erk.	9.44 "	3.45 "	10.55 "

Aradvármegye alispánjától.

12061 | 893.

505 1-2

Pályázat.

Aradvármegye törvényhatóságánál egy központi **irnoki állás** megüresedvén, arra ezennel pályázat nyitattik.

Az irnoki állás évi javadalmazása 500 frt fizetés és 50 frt lakbér.

A pályázati kérvények melyek az 1886. évi I. t.-cz. 19. §-ában meghatározott képesítettséget, valamint az eddigi szolgálatot igazoló okmányokkal felszerelendők, **folyó évi július hó 20-ig** bezárólag, a vármegye főispánja, Méltóságos Fábrián László urhoz nyújtandók be.

A megfelelő képesítéssel bíró kiszolgált altisztek ezen állásra az 1873. évi II. t.-cz 5. §-a értelmében előnnyel bírnak. Aradon, 1893. június hó 18-án.

Szathmáry Gyula,
alispán.

496 1-3

M. kir. államvasutak.

Arverési hirdetemény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kiválatlan diófaterzs szállítványok nyilvános árverése Budapest Józsefvárosi állomásán f. évi június hó 30-án délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1892. június hóban.

Az üzletvezetőség.

4%-os jelzálogi kölcsönök

nagyobb földbirtokra (100 holdon felül), továbbá bérházakra, gyártelepekre stb. 4% kamatozás mellett, tetszés szerinti törlesztésre egészen 60 évig, az érték $\frac{3}{4}$ részéig kölcsön adatik és más-hol magasabb kamatozással fennálló kölcsönök, kivánságra egyuttal felemelés mellett ilyen kölcsönökre átváltoztatnak (convertáltatnak). Kimerítő felvilágosítással díjmentesen csakis a Birgasse 60. sz. Közvetítők és ügynökök nem nyerhetnek választ. 488 3-3

Wasmuth tyukszemgyűrű az órában.

486 2-12

**3x24 óra alatt eltávolít
minden tyukszemet.**

Egy óra ára 60 kr, vidékre 80 kr, beküldése mellett bérmentve küldetik. Magyarországi főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török József gyógyszerháza.

Aradon kapható Ring L. gyógyszerháza-ban, Vojtek és Weisz drogériájában, Rozsnyay Mátyás és Demkó Kálmán gyógyszerházaiban.

Elhizás

és a belső szervek elzsírosodása

nehéz lélegzetvétellel, vérkeringési akadályal, szívgyöngösgel együtt, különös életrendi szabályok követeése nélkül is gyógyítható a

REDUKCIO-LABDACSONK

használatával, rendeli Schindler Barnay dr. cs. tanácsos, fűrdőorvos Marienbadban és készítik a marienbadi „Adler“-hez czimzett gyógyszerháza-ban.

Kapható minden gyógyszerháza-ban. Egy doboz ára 2 frt. Vidéki megrendelések 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett bérmentve vagy utánvétellel küldetnek.

KAPHATÓ:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ czimzett gyógyszerháza-ban Aradon, 11 12-12 Asztalos Sándor-utca 1. sz.

469/1893. gazd. sz.

469 1-3

Arlejtési hirdetemény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a gájai kisedővő előcsarnokának elzárása és beüvegelésével kapcsolatos munkáknak elkészítésére iránt folyó évi június hó 26-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 240 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi május hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

66373. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetemény.

Keletnémet-magyar vasuti kötelék.

Folyó évi június 15-én a fentnevezett köteléki díjszabás II. része, I. füzetéhez a XI. pótlék lép életbe, mely

I. az előző és külön határozmányok megváltoztatását,

II. az I. és 2. sz. kivételes díjszabások alkalmazására vonatkozó határozmányok megváltoztatását,

III. Breslau Mark-Bahnhof állomásnak a díjszabásba való felvételét,

IV. a 22. és 34. sz. kivételes díjszabások kiegészítését illetve Eperjes állomásnak a 22. sz. kivételes díjszabásba való felvételét.

V. Bellus állomásnak a 23. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VI. a kőbányai állomásoknak és Temesvár-Gyár város állomásoknak a 25. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VII. új 41. sz. kivételes díjszabást (vajszállításra)

VIII. Sosuvice helyben és átmenet állomás díjtételeinek érvényen kívül helyezését,

IX. Állomási név-változtatást,

X. a kilométermutató kiegészítését tartalmazza.

Ezen díjszabási pótlék a részes vasutigazgatóságoknál 0:30 márka = 18 krért megszerelhető.

Budapest, 1893. május hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a f. rész vasutak nevében is.

Nyomatja és kiadja az „Aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdája

7342 kh.

481 1-3.

Hirdetemény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. évi 30374 sz. alatt kelt magas leirata értelmében ezenel közhírré teszem, hogy a cs. kir. osztrák kereskedelemügyi miniszter úr Linz tartományi főváros területén f. évi június hó 1-étől kezdve a házalás gyakorlását tiltotta azzal, hogy az említett titalom a fennálló házalási szabályok 17 §. az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakói részére biztosított jogokat nem érinti.

Kelt Aradon 1893 évi június hó 9-én

Sarlot Domokos,
főkapitány.

1029 | 1893 pm.

1-3.

Hirdetemény.

Az 1890 évi I. t. cz. 23. §-a értelmében az egyenes adót nem fizetőkre vonatkozólag szerkesztett 1893 évi törvényhatósági utadó kivetési lajstromok azon célból tételnek f. é. június hó 15-én kezdődő és június hó 30-án végződő 15 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 1 sz. helyiségében, miszerint azokat ezen idő alatt mindenki betekinthevén, a kivetés elleni kifogásait a közigazgatási bizottsághoz czimzett és a polgármesteri hivatalban a kitétel ideje alatt beadandó kérvényben előterjeszthesse.

Arad, 1893 június 14.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos, polgármester.

3248 | 893. kh. sz.

470 1-3

Hirdetemény.

A szerb tövis név alatt ismert Xantium Spinusom kártékony növény tenyésztésének ideje bekövetkezett, a nagym. kir. földmívelés, ipar-és kereskedelemügyi miniszterium 1872. évi 6425. sz. alatt kelt korrendelete alapján felhivatnak a ház, kert és földtulajdonosok és bérlők, hogy telkeiken, úgy azok előtt az utcán, és külső földjeiken mutatkozó szerb tövist maga a magt fejlődés előtt kiirtsák, a nyár folyama alatt mutatkozó sarju-hajtásokat is kivágassák és megsemmisítsék, mert mulasztás esetében — amellet hogy az irtás a mulasztó tulajdonos vagy bérlő költségére hivatalból fog elrendelteni, azonfelül a városi szegényalap javára 2 frttől 10 frtíg terjedő pénzbiroagnak büntetetteti.

Aradon, 1893. június hó 8-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

7510 | 893. kh.

493 1-3

Felhívás!

A múlt évben 6105. sz. a. közzétett hirdeteménnyel a város területén a telephon hálózat és a kocszi közlekedés biztonságára való tekintetből a sárkányzás; továbbá a szabad járás-keles érdekéből a járdáknak velócipédezés és játéktérül való használata be lett tiltva.

Mivel azonban azt tapasztalom, hogy egyesek ezen titalom létezéséről megelégedtek, ismételen felhivom az érdekelt szülőket, hogy gyermekeiket a **sárkányzástól** és a gyalogutakon való játszástól szigoruan visszatartsák, minél a serdületlen gyermekek kihágásért a szülők lévén felelősök, azok lesznek büntetve. Aradon, 1893. június hó 16-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.